

بررسی مضامین عمدۀ مطلع غزل‌های وحشی بافقی

دکتر غفار بر جساز

دکتر شهلا خلیل اللہی

استادیاران دانشگاه شاهد

چکیده

ادبی ایران در روزگار پیشین معتقد بودند، مطلع بیت باید مشتمل بر عبارات عذب و جزیل و عاری از کلمات ناخوش و مهجور باشد، بالطبع مطلع از لحاظ استحکام الفاظ و ترکیب‌ها و زیبایی و رسایی لفظ و معنی و مراعات حال و مقام از سایر بیت‌ها ممتاز است. از این رو مقاله حاضر می‌کوشد، مطلع‌های غزل وحشی را از حیث مضامون‌های عمدۀ آن بررسی کند. مسأله اصلی آن پرداختن به کیفیت بیان مضامین مطلع غزل‌های اوست که به روش تحلیل اسنادی انجام گرفته است.

مضامون‌های پربسامد مطلع غزل‌های وحشی عبارتند از: هلاک عاشق، بیان لطف پنهانی معشوق، پرش از مکان حضور معشوق، بی مهری ظاهر معشوق به عاشق. این بررسی نشان می‌دهد، مضامون مطلع‌های غزل وحشی در چند مضامون عمدۀ جای دارد که آنها را با ذهن خود بی‌ریزی می‌کند.

واژه‌های کلیدی: وحشی بافقی، غزل، مطلع، مضامین.